

Číslo konania KPUBB-2020/13712-2/52391/KLA

Banská Bystrica, 03.07.2020

Vybavuje, kontakt Klasová/045 245 11 11

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, vecne a miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 11 ods. 1 a § 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), v spojitosti s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

rozhodnutie

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (ďalej len „KPÚ Banská Bystrica“ alebo „správny orgán“) podľa § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona

r o z h o d o l

o zámere OOCR Región Banská Štiavnica, Kammerhofská 1, 969 01 Banská Štiavnica (ďalej len „žiadateľ“) obnoviť vodnú nádrž Klinger, národnú kultúrnu pamiatku (ďalej len „NKP“) tzv. tajch Klinger, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) pod č. 3267/1, v rozsahu realizácie plávajúcich pontónov podľa priloženého projektového zámeru „Plaváreň na Klingeri“, parc. C-KN č. 2462/2, k. ú. Banská Štiavnica, situovanej v území ochranného pásma Pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a v lokalite Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO; ktorý je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom

p r í p u s t n ý

a určuje nasledovné podmienky:

- 1)** Návrh riešiť pre využitie širokou verejnosťou; vylúčiť individuálny charakter jeho využitia.
- 2)** Plávajúce pontóny riešiť bez nárokov na zmenu terénneho reliéfu, objemu, potreby zásahov do jej vzhľadu ako i jednotlivých technických a technologických prvkov.
- 3)** Kotvenie pontónov realizovať len v rozsahu jestvujúceho betónového oporného múru. Kotvenie dištančného ostrova bude predmetom spoločnej konzultácie za účasti zástupcov KPÚ Banská Bystrica a Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p.
- 4)** Jednotlivé prvky plávajúceho zariadenia riešiť ako bez údržbové, primárne sezónneho charakteru. V prípade celoročného situovania na vodnej hladine, spracovať návrh využitia a technického riešenia s dôrazom na zimné obdobie.
- 5)** Vylúčiť konštrukčné riešenie pontónov so zábradlím, vynímajúc prístupové lávky.
- 6)** Hĺbku ponoru vopred konzultovať s KPÚ Banská Bystrica a Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p.
- 7)** Zariadenie realizovať s dôrazom na vylúčenie akéhokoľvek znečistenia brehov a vodných plôch tajchu.
- 8)** Povrchovú úpravu pontónov navrhnuť drevenú; výstupné rebríky kovové s matnou čiernou úpravou; vylúčiť použitie šmykľavých, reflexných či akýchkoľvek lesklých materiálov (napr. nerez)
- 9)** Návrh rozšíriť i o riešenie umelo vytvorenej terasy nad oporným betónovým múrom, predpolím vstupu na plávajúce zariadenie.

- 10) Spracovať projektovú dokumentáciu v stupni realizačný projekt, počas spracovania prerokovať s KPÚ Banská Bystrica a predložiť k vydaniu osobitného záväzného stanoviska.
- 11) Začiatok a predpokladaný koniec úpravy nehnuteľnosti oznámiť písomne 7 dní vopred KPÚ Banská Bystrica.
- 12) Každú zmenu zámeru posudzovaného v tomto rozhodnutí je vlastník, resp. predkladateľ povinný prerokovať s KPÚ Banská Bystrica.

Odôvodnenie:

KPÚ Banská Bystrica prijal dňa 03.06..2020 žiadosť OOCR Región Banská Štiavnica, Kammerhofská 1, 969 01 Banská Štiavnica o vydanie rozhodnutia k zámeru obnoviť vodnú nádrž Klinger NKP, tzv. tajch Klinger, evidovanej v ÚZPF pod č. 3267/1, v rozsahu, parc. C-KN č. 2462/2, k. ú. Banská Štiavnica, situovanej v území ochranného pásma Pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a v lokalite Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Zámerom predkladateľa je vykonať úpravu nehnuteľnosti v rozsahu:

- v realizácie plávajúcich pontónov podľa priloženého projektového zámeru „Plaváreň na Klingeri“ .

Správny orgán z informatívneho čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. 2390 vytvoreného prostredníctvom katastrálneho portálu zo dňa 8.6.2020 zistil, že predmetná NKP – je evidovaná v katastri ako vodná plocha o výmere 18821 m², na pozemku – parc. C-KN č. 2462/2, k. ú. Banská Štiavnica je vlastníctvom štátu a v správcovstve Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, je situovaná v ochrannom pásme Pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a zároveň sa nachádza v lokalite zapísanej do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“.

Ochranné pásmo Pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica bolo vyhlásené rozhodnutím Pamiatkového úradu Slovenskej republiky č. PÚ-05/462-6/4371/Hra z 10.05.2005 a zabezpečuje ochranu urbanisticko-architektonických hodnôt, ako aj krajinnno-prírodného rámca okolia pamiatkovej rezervácie v širšom kontexte sídla.

NKP je zároveň súčasťou lokality svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO (ďalej len „LSKD,“) „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“, ktorá bola do Zoznamu svetového dedičstva zapísaná na základe rozhodnutia Výboru svetového dedičstva č. 618rev prijatého na jeho zasadnutí v dňoch 06.12. – 11.12.1993 v Cartagene. Zápisom do uvedeného zoznamu bola lokalite priznaná jedinečná svetová (univerzálna) hodnota, k ochrane a zabezpečeniu ktorej sa Slovenská republika zaviazala ratifikovaním medzinárodného Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho prírodného dedičstva (oznámenie č. 159/1991Zb.).

Dohovor o ochrane svetového a prírodného dedičstva (oznámenie č. 159/1991 Zb.) uvádza, že ubúdanie alebo zničenie ktorejkoľvek položky kultúrneho alebo prírodného dedičstva predstavuje nenahraditeľné ochudobnenie dedičstva všetkých národov sveta.

V zmysle čl. 98 Vykonávacej smernice k Dohovoru štát má „*povinnosť uplatňovať zákonné a regulačné opatrenia na národnej a miestnej úrovni na zabezpečenie zachovania lokality svetového dedičstva a jej ochranu proti takému vývoju a zmenám, ktoré by mohli mať vplyv na jedinečnú svetovú hodnotu*“.

Mapa hraníc LSKD „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“ a jej ochranného pásma je dostupná na internetovej adrese: http://whc.unesco.org/en/list/618/multiple=1&unique_number=734.

Pre ochranu územia zapísaného LSKD „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“ bol prijatý zákon č. 100/2002 Z. z. o ochrane a rozvoji územia Banskej Štiavnice a okolia (ďalej len „zákon o Banskej Štiavnici“).

- Podľa § 2 zákona o Banskej Štiavnici sa tento zákon vzťahuje na katastrálne územie mesta Banská Štiavnica a na katastrálne územia obcí Banská Belá, Banský Studenec, Dekýš, Hodruša-Hámre, Ilija, Podhorie, Repište, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Voznica, Vyhne, na ktorých sa nachádzajú technické pamiatky zapísané v Zozname svetového dedičstva.

- Podľa § 4 odseku 5 zákona o Banskej Štiavnici – cit.: „*Mesto Banská Štiavnica a ďalšie obce (podľa § 2) dbajú na to, aby stavebná a hospodárska činnosť na vymedzenom území neohrozovala zachovanie podstaty technických pamiatok zapísaných v zozname svetového dedičstva a rušivo nevlývala na ich historický vzhľad.*“

Úlohou ochranného pásma je okrem iného aj ochrana siluety mesta, ochrana harmonického vonkajšieho a vnútorného obrazu historického mesta, ochrana krajinného zázemia – prírodného rámca historickej zástavby, ochrana vonkajšieho i vnútorného obrazu mesta pred zámermi nevhodne umiestniť a komponovať výstavbu nových urbanistických štruktúr, prípadne nevhodnú solitérnu výstavbu v hraniciach ochranného pásma, ochrana prírodného prostredia v okolí tajchov a pod.

Pre základnú ochranu ochranného pásma boli vypracované zásady ochrany ochranného pásma „Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, pracovisko Banská Štiavnica: Návrh na vyhlásenie ochranného pásma Pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica“ (ďalej len „Návrh na vyhlásenie 2004“).

Podľa textu rozhodnutia o vyhlásení OP-PR Banská Štiavnica – hlavnou zásadou v predmetnom území je zabezpečenie ochrany najmä krajinnoprírodného rámca okolia pamiatkovej rezervácie v širšom kontexte sídla, kde sa nachádzajú početné technické pamiatky súvisiace s banskou činnosťou. Z návrhu na str. 8 - rámcových podmienkach činnosti na území ochranného pásma, vychádzajúceho z diferencovaného prístupu k ochrane a využívaniu historického i súčasného stavebného fondu a prírodného prostredia citujeme:

bod 10) - Unikátny historický vodohospodársky systém tajchov so sústavou zberných a vodovodných jarkov a iných historických technických zariadení súvisiacich s tajchmi musí byť zachovaný, udržiavaný.

bod 11) - Obnova vodohospodárskeho systému musí smerovať k zachovaniu jeho autentických hodnôt a s akcentom na ochranu prírodného prostredia, resp. historicky citlivo prebudovaného prírodného prostredia, v ktorom sú tajchy a doplnkové zariadenia umiestnené.

bod 12) - Vhodnosť prípadných investičných zámerov spojených s novou výstavbou v okolí tajchov bude posudzovaná diferencovane, pričom zábery nesmú nevhodným spôsobom zasiahnuť do objektov systému a do ich prírodného prostredia.

Správnemu orgánu sú dostatočne známe skutočnosti a preto nebolo nutné vykonať miestnu obhliadku. Žiadateľ v deň predloženia žiadosti o vydanie rozhodnutia konzultoval svoj zámer vybudovania plavárne. Súčasť žiadosti tvorí i stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku k uvedenému projektovému zámeru.

Vodná nádrž Klinger je jedným z historických tajchov (spolu s jeho prívodnými a odvodňovacími jarkami, líniovými objektmi v teréne) tvoriacich celosvetovo unikátnu vodohospodársku sústavu, ktorej účelom bolo zachytiť povrchové vody zo štiavnických vrchov a využiť ich ako zdroj energie na pohon čerpacích a ťažných strojov. Po skončení banskej činnosti ich pôvodná funkcia bola nahradená novou, relaxačno – oddychovou funkciou a to najmä v letnom období na kúpanie. Práve tajch Klinger podľa dobových fotografií mal v minulom storočí na oboch brehoch umiestnené plávajúce prezliekárne, spojené lávkami s brehom a ktoré vo svojom strede mali vytvorený tzv. bazén. Neskôr boli prezliekárne presituované na breh, kde bol aj malý bufet. Na vodnej hladine zostali ohrady v strede s košom, pre zvýšenie bezpečnosti menej zdatných plavcov a detí. V tom čase došlo i k zásadnej úprave brehu, kde bol vybudovaný betónový múr, vytvárajúci terasu pre slnenie kúpajúcich sa. Medzi plávajúcimi plošinami bolo vodnopólové ihrisko. Betónový múr a terasa so sezónnym bufetom existujú i v súčasnosti. Uvedené stavebné zásahy výrazne pozmenili originálny vzhľad a bezprostredné okolie nádrže, avšak požiadavka na prinavrátenie pôvodného vzhľadu sa v súčasnosti i z pohľadu využiteľnosti, javí ako nereálna. Vzhľadom na uvedené KPÚ Banská Bystrica akceptuje rehabilitáciu „plavárne“ v prírodnom prostredí vo forme plávajúcich pontónov, kotviacich do uvedeného betónového múru podľa predloženého projektového zámeru „Plaváreň na Klinger“.

Realizáciou predmetného zámeru nedôjde k poškodeniu pamiatkových hodnôt PR.

KPÚ Banská Bystrica upozorňuje:

- 1) Podľa ustanovenia § 32 ods. 8 pamiatkového zákona projektovú dokumentáciu úprav nehnuteľnosti v pamiatkovom území môže spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa osobitného predpisu – podľa Zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinierov v znení zákona č. 236/2000 Z. z.
- 2) Podľa ustanovenia § 32 ods. 9 pamiatkového zákona projektovú dokumentáciu vypracovanú podľa odseku 8 a každú jej zmenu je vlastník povinný v priebehu spracovania prerokovať s krajským pamiatkovým úradom z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty pamiatkového územia.
- 3) Podľa ustanovenia § 32 ods. 10 pamiatkového zákona pred začatím úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území je vlastník povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť prípravnú a projektovú dokumentáciu podľa odsekov 4, 7 až 9. Krajský pamiatkový úrad vydá osobitné záväzné stanovisko o každej prípravnej dokumentácii a každej projektovej dokumentácii úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území.

KPÚ Banská Bystrica konal podľa § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona, posúdil predložený zámer obnovy NKP v rozsahu rehabilitácie „plavárne“ z hľadiska hodnôt pamiatkového územia a záujmov chránených pamiatkovým zákonom, pričom nezistil dôvody, ktoré by pri dodržaní určených podmienok neumožňovali vykonať predložený zámer, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 32 ods. 13 pamiatkového zákona bude vykonávať KPÚ Banská Bystrica.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica, Lazovná č. 8, 975 65 Banská Bystrica v súlade s § 53 a 54 správneho poriadku v lehote 15 dní odo dňa doručenia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Zuzana Klasová
riaditeľka
krajského pamiatkového úradu

Doručuje sa do vlastných rúk (s opakovaným doručením)

Región Banská Štiavnica, Kammerhofská 1, 969 01 Banská Štiavnica

Na vedomie

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica;
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, pracovisko Banská Štiavnica, Dolná ružová 7, 969 01 Banská Štiavnica, č. tel.: 0452451111; 0452451111; podatelna.bs@pamiatky.gov.sk, andrea.gregova@pamiatky.gov.sk - na založenie do spisu